

Improving the effectiveness of teaching political theory subjects towards digital transformation at political centers in Ho Chi Minh City

Phạm Thanh Tuan

Email: pttuan.dh@hcm.edu.vn
DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12411016>

University of Social Sciences and Humanities -
Hanoi National University
No. 336 Nguyen Trai street,
Thanh Xuan district, Hanoi, Vietnam

Received: 31/7/2024
Revised: 05/8/2024
Accepted: 15/10/2024
Published: 25/10/2024

Abstract: Political theory education for cadres and party members plays a crucial role in the ideological work of the Party, contributing to building and consolidating the trust of cadres, party members, and people in the leadership of the Communist Party of Vietnam. Currently, in the international context of integration and development, digital transformation raises the issue of how to effectively implement educational work in general and political theory education in particular. The study aims to propose solutions for applying information technology and digital transformation into teaching political theory at political centers in Ho Chi Minh City for cadres, party members, and students to bring about quality and practical effectiveness. Based on exploring the theoretical and practical basis of political theory education, solutions are proposed to effectively and deeply implement political theory education in the context of digital transformation.

Keywords: Political, political theory, digital competence, digital transformation, competence development.

Nâng cao hiệu quả công tác giảng dạy các môn Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Phạm Thanh Tuấn

Email: pttuan.dh@hcm.edu.vn
DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12411016>

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn -
Đại học Quốc gia Hà Nội
Số 336 đường Nguyễn Trãi, Quận Thanh Xuân,
Hà Nội, Việt Nam

Nhận bài: 31/7/2024
Chỉnh sửa xong: 05/8/2024
Chấp nhận đăng: 15/10/2024
Xuất bản: 25/10/2024

Tóm tắt: Công tác giáo dục Lí luận chính trị cho cán bộ, đảng viên giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong công tác tư tưởng của Đảng nhằm góp phần vào việc xây dựng và củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Hiện nay, trước xu thế hội nhập, phát triển của thế giới, chuyển đổi số đặt ra vấn đề làm thế nào để thực hiện có hiệu quả công tác giáo dục nói chung và giáo dục lí luận chính trị nói riêng. Tác giả nghiên cứu, đề xuất các giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong giảng dạy Lí luận chính trị tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh cho cán bộ, đảng viên, học viên nhằm mang lại chất lượng và hiệu quả thiết thực. Trong bài viết này, tác giả phân tích cơ sở lí luận và thực tiễn về tình hình giáo dục Lí luận chính trị từ đó đề xuất các giải pháp nhằm thực hiện có hiệu quả và đi vào chiều sâu đối với công tác giáo dục về Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số hiện nay.

Từ khóa: Chính trị, Lí luận chính trị, năng lực số, chuyển đổi số, phát triển năng lực.

1. Đặt vấn đề

Quá trình ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số có vai trò đặc biệt quan trọng trong sự phát triển của Việt Nam hiện nay. Trong các giải pháp nhằm thúc đẩy ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Quyết định số 749 phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”, trong đó xác định Giáo dục là một

trong tám lĩnh vực cần được ưu tiên thực hiện chuyển đổi số trước tiên [1]. Thực hiện quyết định chuyển đổi số quốc gia đặt ra yêu cầu đòi hỏi cơ sở giáo dục trong hệ thống giáo dục quốc dân nói chung và các cơ sở giáo dục về Lí luận chính trị nói riêng, trong đó có trung tâm chính trị quận, huyện cần phải đẩy mạnh việc thực hiện chuyển đổi số trong giáo dục để đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra nhằm góp phần xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất

nước. Hiện nay, trước yêu cầu bức thiết trên, Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nội dung chuyển đổi số đối với ngành Giáo dục Thành phố và tại các trung tâm chính trị nhằm đáp ứng tốt cho những yêu cầu đổi mới, tạo điều kiện thuận lợi cho người học có thể học tập, nghiên cứu các môn lý luận chính trị nhằm nâng cao trình độ lý luận cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong toàn hệ thống chính trị. Thông qua đó, rèn luyện về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cách mạng, tăng cường giữ vững lập trường, quan điểm của Đảng không dao động trước những ảnh hưởng tiêu cực, góp phần vào việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 và Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam. Hiện nay, công tác giảng dạy các môn lý luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh đặt ra nhiều yêu cầu mới đòi hỏi cần phải phân tích thực tiễn và đề xuất giải pháp nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ này trong tình hình mới hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khách thể, đối tượng và phương pháp nghiên cứu

- *Khách thể nghiên cứu*: Cán bộ quản lý, đội ngũ giảng viên giảng dạy các bộ môn Lý luận chính trị đang công tác tại các trung tâm chính trị quận, huyện trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Đối tượng nghiên cứu*: Nghiên cứu việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong việc giảng dạy các bộ môn Lý luận chính trị tại các trung tâm chính trị quận, huyện tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Phương pháp nghiên cứu*: Trong quá trình nghiên cứu, tác giả đã sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử cùng các phương pháp nghiên cứu cụ thể: Phương pháp phân tích tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp so sánh.

2.2. Một số khái niệm cơ bản

a. Khái niệm lý luận

Xuất phát từ các yêu cầu thực tiễn cuộc sống, đòi hỏi con người phải tìm ra các quy luật của tự nhiên nhằm giải quyết các vấn đề đặt ra, quá trình tích lũy kinh nghiệm hỗ trợ cho con người trong việc hoàn thiện đầy đủ hơn các nhận thức của mình và biến nó trở thành lý luận. Có thể thấy rằng, lý luận có vai trò đặc biệt quan trọng trong đời sống xã hội của con người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhận định: “Lý luận và sự tổng kết những kinh nghiệm của loài người, là tổng hợp những tri thức về tự nhiên và xã hội tích trữ lại trong quá trình lịch sử”. Phát biểu này được người nêu trong diễn văn khai mạc dành cho lớp học lý luận khóa đầu tiên của Trường Nguyễn Ái Quốc (nay là Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh) diễn ra vào ngày 07 tháng 9 năm 1957. Người khẳng định rằng: “Đảng cầm quyền mà không có lý luận dẫn đường thì “cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam” [2, tr.289].

Từ đó, tác giả có thể nhận định: Lý luận là một hệ thống toàn bộ các quan điểm của con người phản ánh thông qua thực tiễn. Các quan điểm này được thể hiện dưới dạng hệ thống những tri thức đã được khái quát, tạo ra những quan niệm tương đối hoàn chỉnh về các mối liên hệ cơ bản và các quy luật của hiện thực khách quan nhằm giúp con người giải quyết các vấn đề thực tiễn thông qua hệ thống tri thức đã được đúc kết.

b. Khái niệm chính trị

Từ khi chính trị xuất hiện cho đến nay, chính trị ảnh hưởng to lớn đối với sự tồn tại và phát triển của mỗi cộng đồng, mỗi quốc gia, dân tộc. Đây là một trong những vấn đề quan trọng trong đời sống chính trị được nhiều học giả, nhà nghiên cứu tìm hiểu và đưa ra quan điểm. Song hiện nay cũng còn rất nhiều quan niệm khác nhau về phạm trù chính trị. Từ cơ sở nghiên cứu luận lý luận về chính trị trong lịch sử và nghiên cứu lý luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin có thể nhận định và đưa ra khái niệm cụ thể như sau: Chính trị là toàn bộ những hoạt động có liên quan đến các mối quan hệ giữa các giai cấp, các tầng lớp xã hội, các dân tộc và các quốc gia mà quan trọng và cốt lõi nhất đó chính là vấn đề làm thế nào để giành, giữ, tổ chức và sử dụng quyền lực nhà nước; là sự tham gia của nhân dân vào công việc nhà nước và xã hội, sự xác định hình thức tổ chức, nhiệm vụ, nội dung hoạt động của Nhà nước; là hoạt động chính trị thực tiễn của các giai cấp, đảng phái chính trị, các nhà nước nhằm tìm kiếm những khả năng thực hiện đường lối và những mục tiêu đã đề ra nhằm thỏa mãn lợi ích [3, tr.12].

2.3. Tầm quan trọng của giáo dục Lý luận chính trị

Từ thực tiễn lý luận của Chủ nghĩa Mác, C.Mác cho rằng giáo dục gồm ba điều là giáo dục trí lực, giáo dục thể lực, giáo dục kỹ thuật. Đối với giáo dục về trí lực, C.Mác đặc biệt quan tâm đến công tác giáo dục Lý luận chính trị cho quần chúng nói chung và đảng viên nói riêng. Giáo dục Lý luận chính trị cho cán bộ cốt cán, cho giai cấp tiên phong cách mạng

được các ông coi là nhiệm vụ hàng đầu của mỗi đảng cộng sản. Bởi vì: "... tư tưởng căn bản không thể thực hiện tốt được cái gì hết. Muốn thực hiện tư tưởng thì cần có những con người sử dụng lực lượng thực tiễn" [4, tr.181].

Sinh thời, V.I. Lênin cũng từng khẳng định vai trò to lớn của công tác giáo dục, coi đây là một điều kiện đảm bảo thắng lợi cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội. Theo đó, ông đã chỉ ra phương pháp giáo dục Lí luận chính trị mới, "Bản thân nhà giáo dục cũng phải được giáo dục" và "Nhà trường phải trở thành công cụ của chuyên chính vô sản, nghĩa là nhà trường không những phải truyền bá những nguyên lí của chủ nghĩa cộng sản nói chung, mà còn phải là một công cụ để truyền bá ảnh hưởng về tư tưởng, về giáo dục" [5, tr.151]. Có thể nói, các nhà sáng lập Chủ nghĩa Mác - Lênin đặc biệt xem trọng công tác giáo dục Lí luận chính trị đối với sự thành công của sự nghiệp cách mạng và giữ vững vai trò lãnh đạo của đảng cộng sản. Đây là yêu cầu đặc biệt quan trọng đối với sự sống còn của mỗi đảng cộng sản.

Tiếp thu Chủ nghĩa Mác - Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vận dụng sáng tạo vào thực tiễn cách mạng Việt Nam. Người khẳng định, muốn đào tạo được con người xã hội chủ nghĩa không có con đường nào khác ngoài việc giáo dục cho họ tri thức khoa học, lí tưởng và đạo đức xã hội chủ nghĩa. Con người được đào tạo nhất định phải có học thức, cần phải học văn hóa, chính trị, kỉ luật, cần phải học lí luận Mác - Lênin kết hợp với đấu tranh và công tác hằng ngày" [6, tr.383].

Bên cạnh đó, sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh coi trọng việc giáo dục Lí luận chính trị. Người cho rằng việc giáo dục Lí luận chính trị là việc cần thiết nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng và yêu cầu xây dựng, phát triển Đảng và yêu cầu xây dựng con người mới có bản lĩnh chính trị vững vàng đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước. Trong tác phẩm *Đường Kách mệnh* (1927), Nguyễn Ái Quốc nhấn mạnh: "Cách mệnh phải giảng giải lí luận và chủ nghĩa cho dân hiểu" [7, tr.88]. Là người sáng lập, xây dựng và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh thấy rõ sự cần thiết của giáo dục lí luận đối với Đảng. Người chỉ rõ cách mạng muốn thành công tất yếu phải có Đảng lãnh đạo. Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm "cốt", mọi cán bộ, đảng viên phải hiểu và theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa làm cốt giống như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam. Chủ

nghĩa mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập là Chủ nghĩa Mác - Lênin. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: "Chủ nghĩa Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và nhân dân Việt Nam không những là cái "cẩm nang" thần kì, không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản" [7, tr.191-200].

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chỉ rõ, trong Đảng còn nhiều người "Chỉ biết vui đầu suốt ngày vào công tác sự vụ, không nhận thấy sự quan trọng của lí luận, cho nên còn có hiện tượng xem thường học tập hoặc là không kiên quyết tìm biện pháp để điều hòa công tác và học tập" [8, tr.90], "Chúng ta đã áp dụng một số kinh nghiệm một cách thiếu sáng tạo, không có kết quả, cho nên thiếu tin tưởng đối với sự cần thiết phải học tập lí luận" [8, tr.91]. Từ thực trạng một bộ phận cán bộ, đảng viên còn lười học, ngại học lí luận chính trị, ngay từ rất sớm, Hồ Chí Minh đã yêu cầu: "Đảng phải chống cái thói xem nhẹ học tập lí luận" [8, tr.280], "Đảng ta phải tự nâng cao mình lên nữa, mà muốn tự nâng cao mình thì phải tổ chức học tập lí luận trong toàn Đảng, trước hết là trong cán bộ cốt cán của Đảng" [8, tr.94]. Có thể nói, những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trở thành phương châm chỉ đạo việc học tập, đào tạo cán bộ của Đảng. Do đó, vận dụng sáng tạo, linh hoạt tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục Lí luận chính trị và sự cần thiết, cấp bách phải nâng cao hơn nữa công tác giáo dục Lí luận chính trị cho cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay. Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trong bài phát biểu bế mạc Hội nghị Trung ương 4 khóa XII, có nêu: "Giáo dục lí luận là để đồng bào xem rồi thì nghĩ lại, nghĩ rồi thì tỉnh dậy, tỉnh rồi thì đứng lên đoàn kết nhau mà làm cách mệnh" [9].

Như vậy, có từ cơ sở lí luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh và của các nhà hoạt động chính trị lỗi lạc của Việt Nam có thể thấy công tác giáo dục Lí luận chính trị cho mọi tầng lớp người dân trong xã hội là một công việc cần diễn ra thường xuyên, cấp thiết trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội.

2.4. Vai trò và ý nghĩa của chuyển đổi số trong giáo dục Lí luận chính trị

Thông qua ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong việc giáo dục Lí luận chính trị cho cán bộ đảng viên mang lại nhiều hiệu quả tích cực nếu công tác xây dựng kế hoạch, triển khai thí điểm được diễn ra nghiêm túc, triển khai đảm bảo an

toàn, an ninh và bảo mật trên nền tảng công nghệ số. Cụ thể, nếu như khi chưa có công nghệ thông tin và chuyển đổi số thì giảng viên giảng dạy các bộ môn Lí luận chính trị thường truyền tải nội dung kiến thức trực tiếp trên lớp, thông qua hình thức thuyết giảng, trình bày, thường là trình bày một chiều, đôi khi ít tương tác giữa người dạy và người học, người học chủ yếu nghiên cứu giáo trình, nghe giảng để có thể lĩnh hội và chiếm lĩnh tri thức. Từ khi ứng dụng công nghệ thông tin vào việc soạn giảng các nội dung giảng dạy về Lí luận chính trị, điều này góp phần làm sinh động hơn trong phần trình bày của giảng viên. Khi đó, người học vừa có thể nghe giảng vừa có thể xem phần trình bày kèm theo hình ảnh, tư liệu được truyền tải thông qua bài giảng sinh động hơn.

Hiện nay, việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy các môn Lí luận chính trị là rất cần thiết. Tuy vậy, nhận thấy rằng việc này chưa đáp ứng được hoàn toàn về yêu cầu chuyển đổi số. Việc giảng dạy các môn học này hiện nay chủ yếu diễn ra bằng hình thức học tập trực tiếp. Các hình thức học trực tuyến, từ xa qua các bài giảng về Lí luận chính trị theo hình thức biên tập bằng tư liệu có tương tác còn hạn chế. Điều này phần nào gây khó khăn cho đối tượng người học về thời gian, thời lượng nghiên cứu, khó có thể nghiên cứu sâu vào các nội dung Lí luận chính trị được truyền tải.

Xuất phát từ những yêu cầu bức thiết trên có thể đánh giá chuyển đổi số trong giáo dục hiện nay có vai trò và ý nghĩa đặc biệt quan trọng nhằm tạo ra nhiều cơ hội và giá trị mới trong việc giảng dạy cho giảng viên, giáo viên và tiếp cận kiến thức cho học viên, tạo điều kiện thuận lợi về thời gian tiếp cận kiến thức một cách dễ dàng thông qua hình thức kết hợp vừa học tập, vừa tự nghiên cứu nhằm phát huy tối đa về phẩm chất, năng lực cho người học, tạo điều kiện cho mỗi học viên có cơ hội tự học tập, nghiên cứu và trao đổi về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống,... Ngày nay, với sự phát triển của công nghệ thông tin, các nền tảng công nghệ như mạng xã hội, các ứng dụng học tập trực tuyến, dữ liệu điện toán đám mây,... góp phần hình thành nên một hạ tầng số trong giáo dục, tạo ra những cơ hội thuận lợi trong công tác hỗ trợ dạy học, dạy học từ xa, ứng dụng các phần mềm thông qua việc ứng dụng công nghệ thông tin trong việc biên soạn học liệu, tài liệu, bài giảng trực tuyến và tận dụng tối đa công nghệ số trong công tác quản lý lớp học, quản lý giảng dạy và học tập của học viên; số hóa các tài liệu, giáo trình về giáo dục Lí luận chính trị và việc xây dựng kho tài nguyên học liệu số phục

vụ cho công tác giảng dạy và học tập theo cả hình thức trực tiếp và trực tuyến.

2.5. Một số vấn đề đặt ra của công tác giảng dạy các môn Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh

Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh luôn chú trọng và quan tâm chỉ đạo trực tiếp đối Ban thường vụ cấp quận, huyện trong công tác tổ chức, quản lý và hoạt động của các trung tâm chính trị quận, huyện theo đúng hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương. Việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ ở các trung tâm chính trị đạt được những kết quả thiết thực. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ công tác, qua khảo sát trực tiếp tại các trung tâm, vẫn còn một số nội dung cần quan tâm cụ thể như sau:

Thứ nhất, hiện nay, việc thực hiện chương trình đào tạo bồi dưỡng Lí luận chính trị, lớp sơ cấp Lí luận chính trị, lớp bồi dưỡng nhận thức về Đảng, lớp bồi dưỡng Lí luận chính trị dành cho đảng viên mới còn nặng về hình thức chủ yếu dựa trên các tài liệu, giáo trình biên soạn. Giảng viên dạy trên cơ sở chỉ phân tích những nội dung thuộc về giáo trình, chưa đi sâu phân tích những nội dung kiến thức liên quan đến thực tiễn và tình hình thời sự, xã hội.

Thứ hai, đa phần là giảng viên kiêm chuyên trách và kiêm nhiệm có thời gian thâm niên công tác lâu nên việc sử dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong việc biên soạn các bài giảng còn khá hạn chế vì lí do chậm tiếp cận hơn với công nghệ thông tin so với các giảng viên trẻ, đôi lúc còn lúng túng trong thao tác biên soạn bài giảng. Đa phần các bài giảng chỉ dừng lại ở việc sử dụng các tài liệu, tư liệu có liên quan để đưa lên phần trình chiếu bản trình bày trong PowerPoint hay là trình bày trên các phần mềm hỗ trợ lớp học ảo như Google Meet, Zoom, Microsoft teams nếu thực hiện hình thức dạy học trực tuyến.

Thứ ba, người học Lí luận chính trị còn nặng nhiều về hình thức, chưa chú trọng sâu vào nội dung kiến thức lĩnh hội, đôi lúc còn làm việc riêng trong giờ học, chưa chú ý nghe giảng và chú trọng việc ghi chép và tự nghiên cứu. Nếu học tập bằng hình thức học trực tuyến trên các nền tảng chuyển đổi số thì vẫn còn tình trạng học viên chưa thực sự chú ý vào các nội dung trực tuyến do giảng viên cung cấp. Đôi khi chỉ điểm danh đầu giờ hoặc cuối giờ, trong quá trình giảng viên trình bày và hình thức học trực tuyến nên học viên còn làm việc riêng không theo dõi bài, từ đó ảnh hưởng đến chất lượng, hiệu quả của quá trình học tập nghiên cứu của học viên.

Thứ tư, hệ thống cơ sở vật chất được trang bị và

các thiết bị dạy học của nhiều trung tâm chưa đáp ứng được yêu cầu của công tác giảng dạy, nghiên cứu khoa học của giảng viên và việc học tập của học viên. Ở một số trung tâm, các phòng học chưa trang bị được các phương tiện dạy học hiện đại như máy chiếu, máy tính, hệ thống âm thanh, không có phòng đọc sách, thư viện để giảng viên và học viên nghiên cứu. Diện tích của đa số trung tâm chính trị đều chật hẹp. Đặc biệt là, các thiết bị phục vụ cho việc ghi hình bài giảng, biên tập, dựng các bài giảng và đường truyền mạng Internet còn hạn chế, chưa đáp ứng tốt được yêu cầu chuyển đổi số trong việc giảng dạy.

2.6. Đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng công tác giảng dạy các môn Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh

Để thực hiện có hiệu quả nhằm nâng cao hiệu quả công tác giảng dạy Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị hiện nay, căn cứ trên tình hình thực tiễn và những vấn đề đặt ra, tác giả đề xuất một số giải pháp cụ thể như sau:

Một là, cần cụ thể hóa các văn bản quy phạm pháp luật, các hướng dẫn về chuyển đổi số trong giáo dục nói chung và giáo dục Lí luận chính trị ở các trung tâm chính trị ở địa phương nói riêng; cần có sự thống nhất trong phạm vi cả nước, tạo nên sự đồng bộ về nhận thức, trách nhiệm và quyết tâm của cán bộ, giảng viên và học viên ở từng địa phương, đơn vị trong việc thực hiện chuyển đổi số trong hoạt động giảng dạy các môn Lí luận chính trị.

Hai là, cần có cơ chế, chính sách, hành lang pháp lí phải được hoàn thiện tạo thuận lợi cho chuyển đổi số trong giáo dục nói chung liên quan đến chuyển đổi số, an ninh mạng nói riêng; đồng thời quy định về học liệu như sở hữu trí tuệ, bản quyền tác giả. Đối với việc giảng dạy các môn Lí luận chính trị, cần kịp thời xây dựng và điều chỉnh các chính sách liên quan đến đào tạo, bồi dưỡng Lí luận chính trị; chương trình giảng dạy - học tập Lí luận chính trị trực tuyến; khảo thí, kiểm định chất lượng việc giảng dạy - học tập và công nhận kết quả học Lí luận chính trị trực tuyến.

Ba là, cần đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lí, giảng viên với đầy đủ kiến thức về chuyển đổi số, kĩ năng về công nghệ thông tin, an toàn thông tin, khai thác, sử dụng hiệu quả các ứng dụng phục vụ công việc dạy - học cũng như văn hóa ứng xử, xử lí tình huống trên môi trường mạng. Việc giảng dạy, học tập trên môi trường mạng khác hoàn toàn với giảng dạy, học tập truyền thống, do vậy, giảng viên

cần linh hoạt, sáng tạo trong xây dựng bài giảng hấp dẫn, mang hơi thở của cuộc sống, tạo hứng thú cho người học, bảo đảm sự tương tác giữa giảng viên và học viên.

Bốn là, tập trung các nội dung cụ thể như số hóa thông tin quản lí của giảng viên, học viên, triển khai các dịch vụ công trực tuyến, ứng dụng Big Data để quản lí, điều hành, dự báo, hỗ trợ ra quyết định quản lí; chiến lược hợp tác giữa các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng Lí luận chính trị và chuyển đổi số trong dạy, học, kiểm tra, đánh giá, nghiên cứu khoa học bao gồm: số hóa học liệu (giáo trình, bài giảng điện tử, hệ thống quản lí E-learning, ngân hàng câu hỏi trắc nghiệm liên quan đến các bộ môn Lí luận chính trị).

Năm là, trong quá trình thiết kế bài dạy, giảng viên cần tận dụng tối đa các nguồn lực hiện có như máy tính, máy ghi âm, máy ghi hình để phục vụ cho công tác soạn giảng. Trong quá trình thiết kế bài dạy trên công cụ PowerPoint, giảng viên có thể lồng ghép hình ảnh, video tư liệu liên quan đến bài có nguồn gốc chính thống để bài giảng thực tế và sinh động. Bài giảng có thể được biên tập lại thành video. Giảng viên trình bày và sử dụng máy ghi hình để quay lại để đưa lên phần mềm học tập trực tuyến, khi đó bài giảng trở thành tư liệu có thể phục vụ cho việc dạy học trực tuyến, có thể tái sử dụng nhiều lần. Học viên có thể chủ động xem nhiều lần nội dung bài giảng do giảng viên cung cấp và tương tác, làm bài tập trực tiếp theo yêu cầu của giảng viên trên phần mềm.

Sáu là, giảng viên tổ chức đa dạng hình thức tổ chức hoạt động học tập Lí luận chính trị cho người học. Trong quá trình truyền tải nội dung bài học, giảng viên trình bày các nội dung cốt lõi trong phần kiến thức trọng tâm, song song đó, giảng viên linh động kết hợp các kĩ thuật dạy học như trình bày cá nhân, thảo luận nhóm, tham gia trò chơi. Ví dụ, trong chuyên đề về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh, giảng viên yêu cầu học viên thực hiện nhiệm vụ kể các mẫu chuyện về Bác Hồ, hát các bài hát ca ngợi về Bác và nộp sản phẩm là video. Hay giảng viên tổ chức trò chơi củng cố kiến thức, thông qua hình thức trả lời trắc nghiệm tương tác trực tiếp trên điện thoại thông minh của người học, hệ thống có thể xử lí và đưa ra ngay kết quả làm bài của thí sinh. Qua hoạt động này, giảng viên phát huy được sự tích cực, hào hứng của học viên khi tham gia học tập.

Bảy là, người học cần phải có sự đầu tư nghiêm túc trong việc tiếp cận tri thức liên quan đến khoa

học chính trị, cần phải xây dựng thái độ học tập nghiêm túc, luôn chủ động học tập, nghiên cứu, rèn luyện và hoàn thành các nhiệm vụ học tập nghiêm túc, chủ động với tinh thần tỉnh tự giác, ý thức về học tập suốt đời. Coi việc học tập Lí luận chính trị là một việc cần thiết, bổ ích, là một công tác thường xuyên, suốt đời có ý nghĩa quan trọng trong việc rèn luyện về tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống và kiên định với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

3. Kết luận

Chuyển đổi số là một nội dung quan trọng. Chuyển đổi số trong giảng dạy về lí luận chính trị góp phần vào việc nâng cao hiệu quả công tác giáo dục Lí luận chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị tại các trung tâm chính trị quận, huyện tại Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung. Đây là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng với mục đích nâng cao trình độ Lí luận chính trị cho cán bộ, đảng viên, thông qua đó rèn luyện về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cách

mạng, tăng cường giữ vững lập trường, quan điểm của Đảng không dao động trước những ảnh hưởng tiêu cực góp phần vào việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Đảng. Chính vì vậy, quá trình chuyển đổi số cần có sự tham gia, gắn kết giữa người dạy và người học trong suốt quá trình học tập, giảng dạy. Bên cạnh đó, do đặc thù của công tác giảng dạy các môn Lí luận chính trị, quá trình chuyển đổi số còn đòi hỏi sự đồng bộ, hợp tác chặt chẽ của cả hệ thống chính trị, ở các cấp, bao gồm các ban, bộ, ngành từ trung ương đến địa phương, các tổ chức... trong xây dựng chương trình giảng dạy, hỗ trợ về mặt công nghệ, hợp tác trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Với những chỉ đạo, định hướng của Đảng, Chính phủ thông qua các chương trình Chuyển đổi số Quốc gia sẽ góp phần quan trọng vào việc thực hiện có hiệu quả việc chuyển đổi số trong giáo dục, nâng cao hiệu quả công tác giảng dạy các môn Lí luận chính trị theo hướng chuyển đổi số tại các trung tâm chính trị ở Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung trong thời gian tới.

Tài liệu tham khảo

- [1] Thủ tướng Chính phủ, (03/6/2020), *Quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”*.
- [2] Ban Bí thư Trung ương Đảng, (2011), *Hồ Chí Minh toàn tập (tập 2)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Phạm Thanh Tuấn, (2023), *Xây dựng Đảng về chính trị trong văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Luận văn Thạc sĩ Chính trị học. Học viện Khoa học xã hội.
- [4] C. Mác và Ph. Ăngghen, (1995), *Toàn tập (tập 2)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] C. Mác, Ph. Ăngghen, V.I. Lênin và I.V. Xtalin, (1976), *Bàn về giáo dục*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [6] Ban Bí thư Trung ương Đảng, (2011), *Hồ Chí Minh toàn tập (tập 3)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [7] Đảng Cộng sản Việt Nam, (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [8] Ban Bí thư Trung ương Đảng, (2011), *Hồ Chí Minh toàn tập (tập 11)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [9] Nguyễn Phú Trọng, (2016), *Phát biểu bế mạc Hội nghị Trung ương 4 khóa XII*, Báo Nhân dân.